

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

4065

Vragen van de leden **Van Raan** en **Wassenberg** (beiden PvdD) aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het NOW-register en controversiële steun* (ingezonden 10 augustus 2020).

Antwoord van Minister **Koolmees** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 9 september 2020).

Vraag 1

Hoeveel bedrijven in het Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheidsregister (NOW-register) ontplooi(d)en economische activiteiten die op enigerlei wijze te maken hadden met het fokken, houden, slachten, importeren en exporteren van dieren, inclusief vissen en pelsdieren, de verwerking van vlees, vis en bont, de jacht, de winning en verwerking van aardolie en aardgas, de offshore-industrie, wapens, landbouwgif, de luchtvaart, en sectoren die gevoelig zijn voor moderne slavernij en kinderarbeid zoals de kledingindustrie? Kunt u dit per sector aangeven en daarbij ook aangeven om welke bedragen het gaat?

Antwoord 1

Van de bedrijven die aanspraak hebben gemaakt op de NOW-subsidie is bekend in wat voor sector zij vallen. Het gaat hier echter om een grove indeling op hoog niveau, waarbij het niet bekend is welke of hoeveel bedrijven er economische activiteiten ontplooiën die te maken hebben met de genoemde zaken.

Vraag 2

Is het redelijk en wenselijk verdere steun te geven aan bedrijven in sectoren die voor de coronacrisis al controversieel waren omdat zij bijdragen aan klimaatverandering, milieuschade of dierenleed veroorzaken, of ongelijkheid bevorderen, en dus economische activiteiten ontplooiën die afbreuk doen aan de brede welvaart in Nederland en/of elders op de wereld?

Antwoord 2

De steunmaatregelen zijn bewust zoveel mogelijk generiek vormgegeven, om ze breed en snel toegankelijk te maken voor bedrijven en werkenden. Inkomensbescherming en behoud van werkgelegenheid zijn hierbij de belangrijkste doelen. Hierdoor, en met het oog op snelle uitvoerbaarheid, is het niet mogelijk om op andere voorwaarden te selecteren dan die direct gerelateerd zijn aan het primaire doel van de regeling.

Vraag 3

Bent u bekend met het gegeven dat er NOW-steun wordt gegeven aan bedrijven die herhaaldelijk in opspraak raken vanwege ernstige dierenwelzijnsmissstanden, zoals Tomassen Duck-To?¹

Antwoord 3

Ik ben niet van ieder individueel bedrijf dat aanspraak heeft gemaakt op de NOW op de hoogte van de economische activiteiten. Wel ben ik me ervan bewust dat door de vormgeving van de maatregel, alle bedrijven die te maken hebben met een omzetverlies van ten minste 20% aanspraak kunnen maken op de NOW.

Vraag 4

Kunt u bevestigen dat Tomassen Duck-To bijna € 900.000 heeft gekregen via de NOW? Vindt u het achteraf moreel te rechtvaardigen dat dit bedrijf wordt gesteund, terwijl het herhaaldelijk boetes heeft gekregen voor het veroorzaken van ernstig dierenleed en het geen blijk van verbetering geeft?² Kunt u uw ethische beoordeling toelichten?

Antwoord 4

Uit het register NOW 1.0³ blijkt dat Tomassen Duck-To bijna € 900.000 als voorschot ontvangen heeft via de NOW. Zie verder het antwoord op vraag 2 en 3.

Vraag 5

Kunt u bevestigen dat Bert's Animal Verhuur ruim € 50.000 heeft gekregen via de NOW? Vindt u het achteraf moreel te rechtvaardigen dat Bert's Animal Verhuur, dat is stilgelegd door de rechter en ruim € 100.000 aan dwangsommen open heeft staan⁴, NOW-steun ontvangt? Kunt u uw ethische beoordeling toelichten?

Antwoord 5

Uit het register NOW 1.0 blijkt dat Bert's Animal Verhuur ruim € 50.000 als voorschot ontvangen heeft via de NOW. Zie verder het antwoord op vraag 2 en 3.

Vraag 6

Kunt u bevestigen dat Van Rooi Meat bijna € 300.000 heeft gekregen via de NOW? Vindt u het achteraf moreel te rechtvaardigen dat een bedrijf dat coronavoorschriften negeert en daarmee speelt met de gezondheid van medewerkers, zoals Van Rooi Meat⁵ dat bovendien in 2019 € 50.000.000 dividend opstreek, NOW-steun ontvangt? Kunt u uw ethische beoordeling toelichten?

Antwoord 6

Uit het register NOW 1.0 blijkt dat Van Rooi Meat bijna € 300.000 als voorschot ontvangen heeft via de NOW. Bedrijven die NOW-subsidie ontvangen, mogen over 2020 geen bonussen of dividend uitkeren, maar voor 2019 geldt deze beperking niet. Zie verder het antwoord op vraag 2 en 3.

¹ «Honderden eenden creperen door hittestress bij eendenslachter Tomassen», Animalrights.nl, geraadpleegd op 7 augustus 2020. (<https://www.animalrights.nl/honderden-eenden-creperen-door-hittestress-bij-eendenslachter-tomassen>)

² «Structuur dierenleed Tomassen Duck To», Animalstoday.nl, geraadpleegd op 7 augustus 2020. (<https://www.animalstoday.nl/structureel-dierenleed-tomassen-duck-to/>)

³ <https://www.uwv.nl/overuuv/Images/openbaar-register-now.pdf?friendlyurl=/overuuv/Images/register-now-100720.pdf>

⁴ «Berts Animalverhuur haalt bakzeil, eigenaar moet direct stoppen met verhuren van dieren», de Gelderlander, 7 augustus 2020. (<https://www.gelderlander.nl/west-maas-en-waal/bert-s-animal-verhuur-haalt-bakzeil-eigenaar-moet-direct-stoppen-met-verhuren-van-dieren~a2c93705/>);

«Berts Animalsverhuur misbruikt coronacrisis», Animalstoday, geraadpleegd op 7 augustus 2020. (<https://www.animalstoday.nl/berts-animals-verhuur-misbruikt-coronacrisis/>)

⁵ «Vleesbedrijf zet werknemers onder druk om corona te verzwijgen», de Volkskrant, 7 augustus 2020. (<https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/vleesbedrijf-zet-werknemers-onder-druk-om-corona-te-verzwijgen~b939ef65/>)

Vraag 7

Is het wenselijk dat nertsenhouders NOW-steun krijgen, gegeven het advies van het Outbreak Management Team Zoönose om de nertsenhouderij versneld af te bouwen⁶, aangezien deze een reservoir kan vormen voor het coronavirus? Hoe beoordeelt u dit in termen van efficiëntie en ethiek?

Antwoord 7

Zie vraag 2 en 3.

Vraag 8

Bent u, nu er ruimte is voor reflectie, bereid om onderzoek te doen naar de bedrijven die steun hebben gekregen en om op basis van voortschrijdend inzicht en redelijkheid, wenselijkheid en ethiek, nieuwe criteria te ontwikkelen op basis waarvan financiële steun kan worden afgewezen? Zo ja, bent u dan bereid om de criteria ten minste te baseren op het brede welvaartsbegrip en dierenwelzijn, de doelen uit het klimaatakkoord van Parijs en algehele toekomstbestendigheid? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Om inkomensbescherming en behoud van werkgelegenheid te bieden, moet er sprake zijn van een generieke maatregel. Alleen op deze manier kunnen bedrijven snel een tegemoetkoming in de loonkosten ontvangen. Hierdoor zie ik geen ruimte om de criteria aan te passen.

---

⁶ Advies naar aanleiding van OMT-Z nertsen en SARV-CoV-2, Bijlage bij Kamerstuk 28 286, nr. 1122.